

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

M,

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

17 april 2026

Onze referentie

BZ2627637

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

28 april 2026

Plandatum/Deadline

Kamer

1 mei 2026

Bijlage(n)

4

nota

Kamerbrief Rapportage Economische Missies 2025

Aanleiding

De jaarlijkse rapportage aan de Tweede Kamer over economische missies en bezoeken in 2025.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de inhoud van de brief en uw ondertekening.

Kernpunten

- Met deze brief informeert u de Kamer over de jaarlijkse economische missies. De brief concentreert zich met name op missies geleid door bewindspersonen.
- De brief en bijlagen geven inzicht in de effecten van deze missies. Zowel de effectmetingen van RVO als van het CBS schetsen een overwegend positief beeld. Bedrijven waarderen deelname aan missies met een gemiddeld rapportcijfer van 8,0. Het CBS constateert dat het rendement van missies onder leiding van een bewindspersoon hoog is.¹
- Op basis van de RVO-effectmeting zien wij ruimte voor verbetering op twee punten, waaraan wij samen met RVO extra aandacht zullen besteden: (1) de kwaliteit van matchmaking en (2) voldoende en effectieve netwerkmogelijkheden.
- De gemiddelde waardering voor de toegevoegde waarde van de aanwezigheid van een bewindspersoon is opnieuw lager dan in eerdere jaren. Bedrijven zien met name verbeterpunten in de voldoende en directe interactie met de bewindspersoon en in de mate waarin de bewindspersoon goed geïnformeerd overkomt over de context en belangen van de deelnemende bedrijven.

Toelichting

Waardering rol van de bewindspersoon

- De lagere waardering voor de toegevoegde waarde van de bewindspersoon lijkt deels samen te hangen met beperkte bekendheid bij

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2024/17/vervolgonderzoek-economische-missies-onder-leiding-van-bewindspersonen>

bedrijven met de rol en bijdrage van de bewindspersoon tijdens een missie. Hoewel het rendement van missies onder leiding van een bewindspersoon aantoonbaar hoog is, hebben bedrijven vaak slechts beperkt zicht op de wijze waarop de bewindspersoon bijdraagt aan het realiseren van de missie- en bedrijfsdoelstellingen. De bewindspersoon is niet bij alle onderdelen van het bedrijfsprogramma aanwezig, maar kan de missie soms effectiever ondersteunen via andere programmaonderdelen, zoals gesprekken met hoogwaardigheidsbekleders, werkgeversorganisaties en andere relevante stakeholders.

Datum
17 april 2026
Onze referentie
BZ2627637

- Handelingsperspectief: deelnemers beter informeren over het programma van de bewindspersoon, bijvoorbeeld tijdens de voorbereidende deelnemersbijeenkomst. Daarnaast kan in het missieprogramma een vast moment worden opgenomen waarop de bewindspersoon aan de deelnemers terugkoppeling geeft over de gevoerde gesprekken en de bereikte resultaten.
- Voldoende en directe interactie tussen bedrijven en de bewindspersoon is van belang voor het realiseren van bedrijfsdoelstellingen, zoals ook wordt onderstreept door onze partner VNO-NCW.
  - Handelingsperspectief: tijdens missies zowel kwantitatief als kwalitatief sterker inzetten op interactie met het bedrijfsleven. Een mogelijkheid is een interactiemoment aan het begin van de missie, zodat bedrijven aandachtspunten kunnen meegeven voor bilaterale gesprekken later in het programma. Aan het einde van de missie kan een tweede moment worden ingericht voor terugkoppeling aan de bedrijven.
  - Betrokkenheid kan daarnaast vorm krijgen via zichtbare, maar laagdrempelige momenten, zoals een gezamenlijke foto met de bewindspersoon (die bedrijven zelf ook kunnen benutten) of meer informele uitwisselingen tijdens een receptie of maaltijd.
  - De kwaliteit van deze interacties neemt toe wanneer de bewindspersoon goed geïnformeerd is over de context en belangen van de deelnemende bedrijven. Hieraan zal in de voorbereiding en in het dossier extra aandacht worden besteed
- Bij de inrichting van het programma blijft het noodzakelijk rekening te houden met de brede verantwoordelijkheid van de bewindspersoon tijdens een economische missie. Het aantal programmaonderdelen moet in balans blijven, inclusief voldoende rustmomenten en tijd voor 'Haagse zaken'.

IMVO

- In 2025 is gewerkt aan betere inbedding van IMVO in het BHOS-instrumentarium, waaronder in economische missies.
- Deze aanscherping was gericht op betere ondersteuning van bedrijven actief in landen of sectoren waar potentiële risico's in naleving van de OESO-richtlijnen hoger zijn, bijvoorbeeld doordat er bekend is dat er vaak contact wordt gezocht met de post over IMVO, er vaker meldingen binnenkomen bij het Nationaal Contactpunt of door hoger risico op mensenrechtenschendingen.
- Concreet betekent dit dat waar dit risico hoger wordt ingeschat er, naast de standaard voorwaarden en voorlichting, voorafgaand en tijdens de missie meer aandacht wordt besteed aan context-specifieke IMVO-risico's, zoals in de economische missies naar Kenia en Saoedi-Arabië.

- De voorwaarde dat bedrijven de OESO-richtlijnen onderschrijven bleef ongewijzigd, alsook de checks daarop. Voorafgaand aan handelsmissies vullen bedrijven een zelfscan in waarmee naleving van de OESO-richtlijnen wordt gecheckt. In enkele gevallen heeft dit geleid tot een gesprek met bedrijven door het MVO-steunpunt bij RVO of door Buitenlandse Zaken. Waar nodig zijn er in deze gesprekken verbeterafspraken gemaakt. De gevoerde checks hebben tot op heden niet geleid tot uitsluiting.

Datum
17 april 2026

Onze referentie
BZ2627637

Er zijn afspraken over behandeling van gevraagde gegevens

---

² Ibidem.